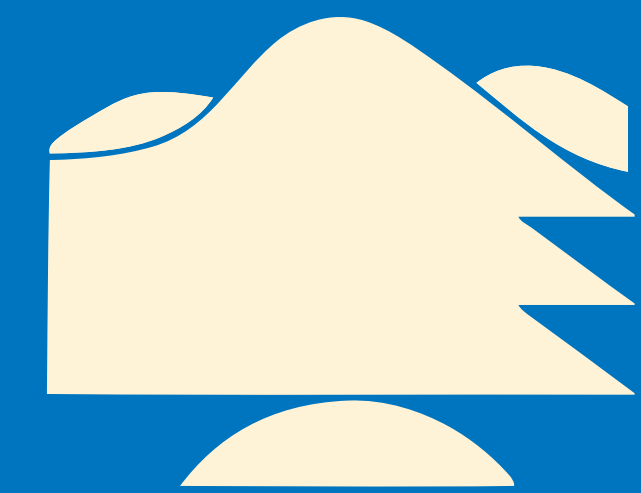

Region Slezská brána

REGION
BESKYDY

Počet obyvatel
k 1. 1. 2012: 1835

Václavovice

Rozloha:
5,67 km²

Kostel svatého Václava

Václavovice vcházejí do dějin spolu s dalšími obcemi regionu v soupisu desátek vřatslavského biskupství, který byl vyhotoven okolo roku 1305. Jelikož opis listiny, který se dochoval, není opatřen datem vzniku, musíme se spokojit s tímto ne zcela přesným konstatováním. Ostatně ani přesné datum sepsání listiny by nám neprozradilo, kdy skutečně Václavovice vznikly, neboť zmiňovaný soupis podchycoval obce již nějakou dobu existující. Obecně je přijímán závěr, že Václavovice vznikly v posledních desetiletích 13. století. Během dalších staletí se Václavovice ocitly postupně v držení více než dvaceti pánů. Z těch, kterým patřily Václavovice delší dobu, jmenujme alespoň Sobky z Kornic (70. léta 16. století až 70. léta 17. století) a Skrbenské z Hříštic (konec 17. století – 1867).

Mezitím se Václavovice proměnily z malé osady o deseti až dvanácti domech v poměrně velkou obec čítající roku 1880 151 čísel popisných a 1052 obyvatel. Zatímco původní obyvatelé byli zemědělci a chovatelé dobytka, na konci 19. století už obyvatelstvo Václavovic tvořily především dělnické rodiny. Rodinu živili muži zaměstnaní převážně v ostravském průmyslu, ženy byly doma a staraly se o domácnost, zahrádku a domácí hospodářská zvířata. Živnostníci a sedláci byli v naprosté menšině.

Historie Václavovic byla úzce spjata s historií sousedního Šenova, několik staletí byly součástí šenovského panství. Do Šenova se chodilo do kostela i do školy. Teprve od roku 1876 se začalo vyučovat přímo v obci, nejdříve v domě číslo 8 a v Cieleckého hostinci na čísle 12, od roku 1878 pak v nově postavené dvoutrídí školní budově. Jelikož se brzy ukázalo, že škola kapacitně nestačí, zejména, když skončily polní práce a do školy přišla skutečně většina žáků, začalo se uvažovat o stavbě další školy. Ta pak byla postavena v roce 1905 a byla už čtyřtrídí. Ani to ovšem nebyl konec, ve 30. letech bylo nutno školu opět rozšiřovat a další reorganizace a přestavby se uskutečnily i během druhé poloviny 20. století.

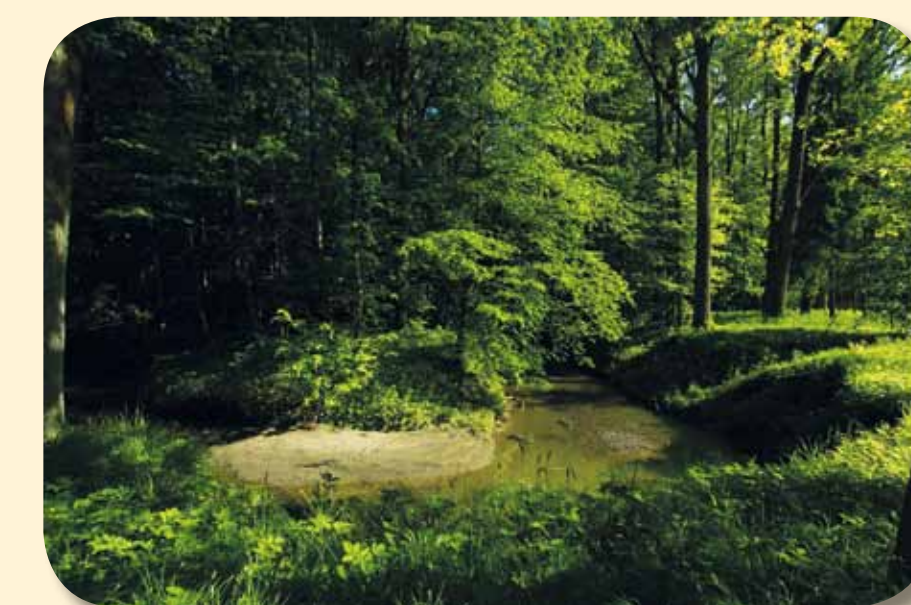
Dřevěnka na Milířích

Celkový pohled na obec z ulice Frydecké

Výletišť a pramen Ryninka

Dolní Datyřka

Ve Václavovicích býval dříve bohatý společenský život. Už v roce 1889 byl založen Školní spolek krejcarový (roku 1931 přejmenován na haléřový). Z dalších spolků jmenujme například roku 1897 založený Čtenářsko-hospodářský spolek, Sbor dobrovolných hasičů z roku 1903 a Odbor Matice osvěty lidové, který byl založen rok před první světovou válkou. Mezi válkami vznikaly tělocvičné spolky. Už v roce 1919 DTJ, později i Jednota proletářské tělovýchovy, od roku 1924 Tělocvičná jednota Orel a od roku 1935 Sokol, i když zatím jen jako pobočka Sokola Šenov. Samostatná sokolská jednota byla založena až roku 1947. Ilustrovat aktivitu místních spolků nám pomůže informace z obecní kroniky, že v roce 1933 bylo pořádáno jedno veřejné cvičení, šest divadelních představení a třicet tanečních zábav.

Slavnou kapitolu v životě obce představuje ochotnické divadlo. Tradici pravděpodobně zahájili roku 1897 členové čtenářského spolku a v roce 1947 dospěl vývoj k založení divadelního souboru Slezan, který sehrál i několik představení ročně. Vrcholem jeho činnosti byla účast na celostátní přehlídce amatérské divadelní činnosti ve Vysokém nad Jizerou v roce 1974. Dnes je pokračovatelem divadelní tradice v obci divadelní spolek Propadlo, který je divadlem autorským.

Na území Václavovic se nachází i několik velmi zajímavých přírodních zákoutí, která mají jednu věc společnou. Vždy se nacházejí na hranici s některou sousední obcí. Jde především o výletišť u pramene Ryninka na hranici s obcí Sedliště. Studánka je na katastru sousední obce. Voda z ní vytékající tvoří potůček, který je zároveň hranicí mezi zmíněnými obcemi. Název studánky vznikl z toho, že voda z ní vybíhá dřevěným žlabem, v nářečí zvaným rýna. Na pomezí s Kaňovicemi a Sedlištěmi najdeme další pěkné místo – pramen U Stanošků. Sice na katastru Kaňovic, ale ve vlastnictví Mysliveckého sdružení Václavovice, se nachází nově vybudovaný rybník Kamenec. A na hranici s městem Šenov zase najdeme Pískovnu, divokou, mokřadem obohacenou přírodní lokalitu v místě bývalé těžby písku. Tato lokalita byla zařazena do soustavy evropsky významných lokalit NATURA 2000. Vyskytuje se zde chráněný čolek velký.

Moderní dominantou obce se stal před deseti lety kostel sv. Václava. Obyvatelé obce usilovali o vlastní kostel od počátku 20. století. Jejich úsilí ovšem zmařily nejdříve světové války, později komunistický režim. Úmysl tak mohl být na pozemku pořízeném pro tento účel v roce 1938 realizován až na konci 90. let. Kostel byl slavnostně vysvěcen 28. září 2001.

Kostel není jedinou stavbou, která v obci stojí za pozornost. Dalšími památkami jsou například kaplička sv. Jana Nepomuckého z roku 1805, která byla roku 2000 vyhlášena kulturní památkou, dřevěná zvonička na kopci u čp. 34 z r. 1822, zděná kaplička na ul. Kaštanové z roku 1924, dřevěné větrné mlýnky a řada lidových dřevěnic.

Václavovice jsou ovšem v jistém směru výjimečné. Určitě minimálně nejen v rámci obcí Slezské brány, ale i širšího regionu. S Václavovicemi je totiž spojena nebývalé dlouhá řada malířů, či v širším smyslu výtvarných umělců, kteří se tu buď narodili, nebo zde dosud i tvoří: Josef Novický, Josef Velčovský, Maxim Velčovský, Jiří Sibinský, Marek Sibinský, Bohuslav Stach, Jaromír Drozd a Bedřich Fiala. Díla některých z nich jsou zastoupena nejen v našich, ale i zahraničních galeriích.

Zajímavým rodákem byl také Jaroslav Pastrňák (1924-2010), který po své emigraci proslul v USA pod uměleckým jménem Jerry Pasternak jako umělecký fotograf, jehož obrázky se objevovaly mimo jiné často i v různých prestižních časopisech.

Šenov

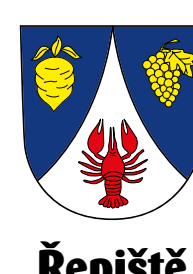
Vratimov

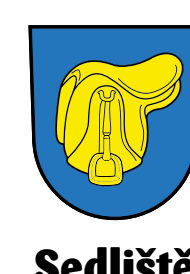
Paskov

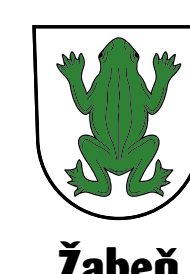
Václavovice

Řepiště

Sedliště

Žabeň

Kaňovice

